Lietas Nr. 11410086614
Lietas arhīva Nr. K17-0175-15/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2015.gada 7.aprīlī

Jūrmalas pilsētas tiesa
tiesnese S.Beļajeva
tiesas sēžu sekretāre I.Štokmane, tulce A.Urpena
piedaloties prokurorei A.Briedei

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu ***/pers. A/*** personas kods 230385-11554 apsūdzībā pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ tīši nodarīja tādus miesas bojājumus, kas nav bīstami dzīvībai un nav izraisījuši Krimināllikuma 125.pantā paredzētās sekas, bet izraisījuši ilgstošu veselības traucējumu (vidēja smaguma miesas bojājumi).

/pers. A/ 2014.gada 17.oktobrī pl.21.00, atrodoties daudzīvokļu nama /adrese/, otrās kāpņutelpas sestajā stāvā pie dzīvokļa /numurs/, konflikta laikā ar kaimiņu, nolūkā nodarīt miesas bojājumus, tīši izdarīja vienu sitienu ar dūri /pers. B/ galvas apvidū, tādējādi nodarot viņam fiziskas sāpes, ciešanas un miesas bojājumus: sejas sasitumu ar zemādas asinsizplūdumiem kreisās acs apvidū, kreisās orbītas apakšmalas un laterālās malas šķembainu lūzumu, kreisā augšžokļa kaula multipliem lūzumiem, vaigu loka šķembainu lūzumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas un kuri radušies tiešā cēloniskā sakarībā no /pers. A/ darbībām, vērstām pret cietušo /pers. B/.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, izdarīto nožēloja, lūdza tiesas izmeklēšanas laikā pierādījumu pārbaudi neveikt, aprobežojoties ar pierādījumu pārbaudi daļā par cietušā pieteiktās kompensācijas pamatotības pārbaudi. Pieteikumu par materiālā kaitējuma EUR 99,61 piedziņu /pers. A/ atzinis pilnībā, savukārt pieteikumu par morālā kaitējuma piedziņu atzinis EUR 500 apmērā, papildus norādot, ka /pers. B/ jau ir saņēmis pietiekami lielu kompensāciju EUR 800 apmērā, kuru viņam izmaksājusi Juridiskās palīdzības administrācija.

Cietušais/pers. B/ tiesas sēdē uzturēja kompensācijas pieteikumu par viņam nodarīto kaitējumu: materiālo kaitējumu EUR 99,61 un morālo kaitējumu EUR 2500, norādot, ka šajā daļā lietā pierādījumu pārbaude ir veicama, pārējā daļā pierādījumu pārbaude nav nepieciešama.

Valsts apsūdzības uzturētāja atzina par iespējamu pierādījumu pārbaudi lietā neveikt, aprobežojoties ar pierādījumu pārbaudi daļā par cietušā pieteikto kompensācijas pieteikumu. Papildus lūgusi apmierināt Juridiskās palīdzības administrācijas pieteikumu par kompensācijas EUR 800 piedziņu no /pers. A/ par labu valstij.

Motīvu daļa

Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka tiesa var pieņemt lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu attiecībā uz visu apsūdzību vai tās patstāvīgu daļu tikai ar nosacījumu, ka apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā vai attiecīgā tās daļā; tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu; apsūdzētais, bet obligātās aizstāvības gadījumos arī viņa aizstāvis (..), piekrīt šādas pārbaudes neizdarīšanai. (..)Ja apsūdzētais nepiekrīt tikai kaitējuma kompensācijas apmēram un ja šis apmērs neietekmē noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, tiesa var veikt pierādījumu pārbaudi tikai jautājumā par kompensācijas apmēru.

Ņemot vērā likumā noteikto un tiesas sēdē konstatēto apstākļu kopumu, tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, nolēma pierādījumu pārbaudi tiesas sēdē neizdarīt, veicot pierādījumu pārbaudi tikai daļā par cietušā pieteiktās kompensācijas apmēru, jo apsūdzētais atzina cietušā pieteiktās kompensācijas apmēru daļā par nodarīto mantisko kaitējumu EUR 99,61 apmērā, bet daļā par morālā kaitējuma kompensāciju EUR 2500 norādījis, ka tā nav samērīga ar nodarīto kaitējumu.

Tiesas sēdē cietušais /pers. B/ kompensācijas pieteikumu uzturēja, norādot, ka apsūdzētā noziedzīgo darbību rezultātā viņam nodarīts materiālais un morālais kaitējums. Cietušais norādīja, ka materiālais kaitējums radies sakarā ar ārstniecības manipulācijām viņa veselības stāvokļa atjaunošanai Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā, kopsummā EUR 99,61. Sakarā ar nodarītiem miesas bojājumiem, cietušais līdz šim nejūt kreiso sejas pusi, turklāt gūto traumu rezultātā viņš pēc operācijas uz divdesmit dienām zaudējis darba spējas. Nodarīto morālo kaitējumu, kas saistīts ar fiziskām ciešanām un pārdzīvojumu, cietušais novērtējis EUR 2500 apmērā.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmā daļa noteic, ka (..) pieteikumā jāpamato par mantisko zaudējumu pieprasītās kompensācijas apmērs, bet kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām – tikai jānorāda.

Tiesas sēdē konstatēts, ka ar 2015.gada 22.janvāra Juridiskās palīdzības administrācijas lēmumu Nr. 6-2.15/22, cietušajam, pamatojoties uz likuma „Par valsts kompensāciju cietušajiem" 7.panta otrās daļas 3.punktu un 8.panta otro daļu,

izmaksāta valsts kompensācija par vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu EUR 800. Naudas līdzekļu pārskaitījumu uz cietušā norādīto AS „Swedbank" kontu apliecina 2015.gada 5.februāra maksājuma uzdevums Nr. 000346.

Atbilstoši likuma "Par valsts kompensāciju cietušajiem" 1.pantam *likuma mērķis ir nodrošināt fiziskajai personai, kura Kriminālprocesa likumā noteiktajā kartībā ir atzīta par cietušo tiesības saņemt valsts kompensāciju par tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām vai mantisko zaudējumu (turpmāk – kaitējums).*

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka cietušā kompensācijas pieteikums daļā par mantiskā kaitējuma atlīdzību EUR 99,61 apmērā ir pamatots un apmierināms, bet pieteikums daļā par morālā kaitējuma atlīdzības EUR 2500 apmērā ir apmierināms daļēji.

Civillikuma 1635.pants noteic, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Ja (..) neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību (..), pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā ietvertais noziedzīgais nodarījums apdraud cilvēka veselību, līdz ar to, ņemjot jautājumu par kaitējumu atlīdzināšanu, uz to ir attiecināmi Civillikuma 1635.panta nosacījumi.

Izvērtējot apstākļus lietā, tiesa atzīst, ka cietušā morālā kaitējuma kompensācijas pieteikums apmierināms daļēji, jo pieteiktās kompensācijas apmērs ir nesamērīgs ar nodarījumu un neatbilst taisnīguma principam.

Ņemot vērā to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums ir mazāk smags noziegums, tomēr izdarīts tīši, tiesa atzīst, ka kompensācija par nodarīto morālo kaitējumu ir nosakāma EUR 1000 apmērā, ņemot vērā cietušajam nodarīto miesas bojājumu smagumu (vidēja smaguma miesas bojājumi), cietušā morālās ciešanas saistībā ar ārstēšanos, darba nespēju, kā arī patreizējo psiholoģisko stāvokli.

Tiesa atzīst, ka noteiktais kompensācijas apmērs ir samērīgs ar nodarītā morālā aizskāruma dziļumu un fiziskām ciešanām, ir sabalansēts līdzeklis krimināltiesisko attiecību taisnīgam noregulējumam, jo tas nevar kļūt par peļņas avotu, kā arī nevar būt atkarīgs no vainīgās personas mantiskā stāvokļa.

Ņemot vērā to, ka lietā ir iesniegti pierādījumi, ka cietušais ir saņēmis valsts garantēto atlīdzību par noziedzīgā nodarījuma rezultātā radīto kaitējumu EUR 800 un izvērtējot noteikto kompensācijas summu kopsakarā ar 2010./2011.gada Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā pielikumā Nr.3 norādītajiem kompensāciju apmēriem par atsevišķiem noziedzīgiem nodarījumiem, atzīstams, ka tiesas noteiktais kompensācijas apmērs, kas ir piedzenams no apsūdzētā, ir EUR 200 un atbilst vadlīnijās noteiktajām: par noziedzīgiem nodarījumiem, kas paredzēti Krimināllikuma 126.pantā, par tīšu vidēji smagu miesas bojājuma nodarīšanu kompensācijas robežas ir no Ls 500 (EUR 711,44) līdz Ls 3000 (EUR 4268,62).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmās daļas 9.punktu, notiesājoša sprieduma rezolutīvajā daļā norāda tiesas lēmumu par kaitējuma kompensāciju, tai skaitā valsts izmaksātās kompensācijas apmēru.

Līdz ar to Juridiskās palīdzības administrācijas pieteikums ir pamatots, pierādīts un apmierināms, piedzenot no apsūdzētā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju EUR 800 apmērā par labu valstij.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ noziedzīgās darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas.

Nosakot sodu apsūdzētajam /pers. A/, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, par /pers. A/ atbildību mīkstinošo apstākli tiesa atzīst vaļsirdīgo atzīšanos un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu, /pers. A/ atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Nosakot sodu tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ agrāk nav sodīts, ārstu narkologa vai psihiatra uzskaitē nesastāv, viņam ir faktiskā dzīvesvieta, precējies, apgādībā ir trīs nepilngadīgi bērni.

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu un apsūdzētā personību, kā arī Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi – panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumu un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, izvērtējot apsūdzētā attieksmi pret izdarīto, kā arī apstākli, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu, /pers. A/ izvēlējās vienkāršāka procesa veidu – iztiesāt lietu bez pierādījumu pārbaudes, tiesa atzīst, ka /pers. A/ ir piemērojams alternatīvais, likuma sankcijā paredzētais sods - piespiedu darbs.

Tiesa atzīst cietušā kompensācijas pieteikumu par nodarīto mantisko kaitējumu EUR 99,61 apmērā par pierādītu, pamatotu un apmierināmu. Atzīstot par pamatotu un pierādītu cietušā kompensācijas pieteikumu par nodarīto morālo kaitējumu EUR 1000 apmērā, un piedzenot no apsūdzētā kompensācijas daļu EUR 200 apmērā, tiesa atzīst, ka no apsūdzētā par labu cietušajam piedzenama kaitējuma kompensācija kopsummā EUR 299,61.

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētajam /pers. A/ drošības līdzeklis netika piemērots. Procesuālo izdevumu, lietisko pierādījumu lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 514., 520., 523.,530.,pantiem, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā un sodīt viņu pēc šī panta ar piespiedu darbu uz 100 (viens simts) piespiedu darbu stundām.

Saskaņā ar Sodu izpildes kodeksa 133.pantu, /pers. A/ ir pienākums 10 (desmit) darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas pieteikties Valsts probācijas dienesta struktūrvienībā pēc savas dzīves vietas piespiedu darbu izpildei.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij cietušajam /pers. B/ izmaksāto kompensāciju EUR 800,00 (astoņi simti euro 00 euro centi) apmērā.

Spriedumu daļā par kompensācijas piedziņu, /pers. A/ ir tiesības izpildīt labprātīgi 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, iemaksājot piedzīto summu kontā:

Saņēmējs: Valsts kase

Reģistrācijas Nr. 90000050138

Konta Nr. LV68TREL1060001239300

Saņēmēja iestāde: Valsts kase

BIC kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: valsts kompensācijas summas samaksa saskaņā ar 2015.gada 22.janvāra lēmumu Nr. 6-1.115/31. Maksājumu apliecinošo kvīti jāiesniedz tiesas kancelejā.

Cietušā/pers. B/ kompensācijas pieteikumu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajam /pers. B/ kaitējuma kompensāciju: par nodarīto mantisko kaitējumu EUR 99,61 (deviņdesmit deviņi euro un 61 euro cents) un par nodarīto morālo kaitējumu EUR 200,00 (divi simti euro 00 euro centi), kopā EUR 299,61 (divi simti deviņdesmit deviņi euro 61 euro cents).

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas

Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Jūrmalas pilsētas tiesā.

Pilns spriedums lietā pieejams 2015.gada 17.aprīlī.

Tiesnese S.Beļajeva